

P R Æ F A T I O.

Lam ab aliquot mensibus tertiam hanc Disceptationem prae sudores excussit. Ut statim publici juris facerem, Amici, nomen meum, ipsa postulabat Veritas. Fuit tamen, quare hactenus premedandam duxerim. In ea cum uno Marteno mihi res est; verum non tantum posuerant in sui hyperaspista calamo Stabulenses, ut putarent, meas Disceptationes ejus opera abunde labefactandas esse: alias praeterea machinas iis adhibere visum. Has quoque explicare semper mihi propositum erat; ut commode possem, fuit mihi in hanc diem expectandum, qua primum, quantum oportebat, patere ceperunt.

Cum decimo sexto ab editis prioribus Disceptationibus mense Malmundario transirem, a Syndico Capituli Stabulensis coram Consilio Provinciali Stabulensi iudicio convenior, criminis laesa Majestatis postolor atque ad poenas tanto facinori dignas deponor. Laesa crimen in eo positum, quod instrumenta aliquot Stabulensia interpolata aut spuria, rationibus allatis, pronunciaverim. Consilio huic nulla in me jurisdictio competebat, neque nunc competit; adhuc praerat illi accusationis totius auctor. Quia tamen causa bonitas animos mihi faceret, exceptionibus debitis factis, tandem coram eo egi: scripsisse me Historice, in Historien; nihil odio, nihil partium studio datum. Quae diplomata excusserim, ea per typos publici juris facta, neque ullo juridico caractere instructa ad censuram aut examen arcendum. Baronii, Cointii, Pagii, Launoi, Alexandri, Conringii, Tenzelii, Leibnitii, Papebrochii, Mabillonii aliorumque summorum virorum vestigiis insistentem, ea secundum principia Historia & regulas artis, in Historien, expendisse. Poteram addere, esse inter haec instrumenta aliqua, quae S. Rota semel & iterum, alia, quae Leodienses & Malmundarienses semper rejecerunt; atque alia, quae Martenus rogatus edere, oppugnata propugnare non sustinuerit. De cetero petivi, ea instrumenta indicaret Syndicus, quorum impugnatione crimen laesa peccassem. Atqui dum ita reponebam, videbar mihi, & ea afferre, quae Actionem perimere deberent, & rem aequissimam petere. Sed frustra eram. Unum hoc iudicibus visum est decernere, de faire constater de ma qualite d' Historien par moi alleguee. Non id ego dixeram, sed hoc solum fueram professus, me in Historien, id est, secundum Principia Historia scripsisse. Id ego semel & iterum monui Judices. Sed erat in fatiis meis scriptum, me Stabuleti condemnatio esse. Itaque, quia non docuissim, esse me Historici officio insignitum, tristis in me sententia fertur: non fuisse mihi licitum librum, de quo querel scribere, edere, publicare. Librum, inquam, quem (nam non fuerat ad Acta positus) nec legerant, nec viderant, qui illum nigro theta notabant, Stabulenses Judices. Quod par erat, ad Augustissimum provocavi. Processus illico Wetzlarie concessi. Nec mora, Camera mandatum Syndico insinuat. Hic coram Tribuna-

li comparere reformidans, cujus Praeses non sit idem cause actor; cujus Judices de libro, quem nec legerint, nec viderint, nunquam statuturi sint, illud manibus pedibusque declinare porrecto magno & sacro libello, quo contendit, me processus subreptitiae & obreptitiae impetrasse. Eum non est operae pretium hic excerpere; est tamen faciendum, ut ex ungue leo noscatur. Afferuerat pridem magna emphasi Syndicus, me instrumentorum, quae impugnavi, vera autographa nunquam oculis usurpasse; inde vero consequi, Disceptationum mearum objectum esse copias falsificatas: des copies falsifiées. Fessus sum, me Autographa non vidisse: inde vero consequeretur, me neque ea oppugnare: oppugnabam enim, quod videram. Quod addebat Syndicus, Objectum mearum disceptationum esse copias falsificatas, ideo quoque fateor, dico, contendo; adeo ideo non levibus momentis demonstrare conatus sum. Quare nulla superabat amplius me reprehendendi aut accusandi ratio; nisi si forte crimen est, ea instrumenta falsa dicere, quae ipse Syndicus, Stabulensis Capituli nomine & jussu, falsificata fatetur. Intellexit, sed sero, hujus disputationis vim; ei ut nunc occurrat, in libello supplici Camerae exhibito, dicit, Martenum Originalia instrumenta vidisse; inde haud dubie conclusurus, me quia illa, uti a Marteno edita sunt, impugnavi impugnoque, ipsa Originalia impugnare. Et hujus disputationis quam infirmi sint nervi, nullo negotio ostenderemus; sed negemus, Martenum Originalia vidisse. Ipse negat in ipso Vindiciarum limine. Stabuletum, inquit, cum accessissemus, a R. & Ampl. Priore Theodardo de la Haye ceterisque fratribus cum omni humanitate excepti sumus. Omnia nobis aperta & communicata, bibliotheca, Archivium. Discursis aliquot diebus codicibus MSS, EXHIBITUM EST NOBIS CHARTULARIUM, IN QUO, cum plura legissemus Regum primae Stirpis & aliorum diplomata, ea rogatu nostro jussit exscribi humanissimus Prior. En tibi quod Martenus vidit! Chartularium. En fontem unde edita ab eo instrumenta hausta sunt! Chartularium. De Autographis ne verbum quidem. Atqui cum soleat ibi, ubi ea edit, indicare, unde hauserit, nullibi indicat, hausisse ex Autographo. Et tamen non veretur Syndicus Stabulensis oppositum persuadere velle Camerae Imperiali. Ita comparata sunt reliqua Actionis ejus capita. Quare uti ea orbi literato probabitur nunquam, ita certum mihi est, nunquam probandam esse sapientissimis Judicibus, qui, pro ea, quae sunt omnes instructi, eruditione, abunde norunt, & Jus Publicum, & Historiam Imperii, & Historiam Ecclesiasticam, tum demum tenebras, quibus ante duo saecula involuebantur, dissipasse, cum diplomata examinari cepta, corrupta a sanis, spuria a genuinis separata sunt.